
BRİTANYA PARLAMENTOSUNDAN BREXİT'E İKİNCİ RET

13.03.2019

Deutsche Welle (12 Mart 2019)

Avam Kamarası, AB'den ayrılık anlaşmasını bir kez daha büyük farkla reddetti. Parlamento Çarşamba günü "anlaşma olmadan ayrılık" oylaması yapacak.

Britanya Parlamentosu, ülkenin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılmasının koşullarını belirleyen anlaşmayı bir kez daha reddetti. Salı akşamı Avam Kamarası'ndan yapılan oylamada Britanya hükümetiyle AB arasında yapılan ve Brexit olarak bilenen anlaşma 242 "evet" oyuna karşı 391 "hayır" oyuyla reddedildi. Brexit oylaması Ocak ayında yapılan oylamada da 230 oy farkla parlamentodan onay alamamıştı.

Bu durumda parlamento Çarşamba günü "anlaşma olmadan AB'den ayrılma" oylaması yapacak. Oylamada buna onay çıkarsa Birleşik Krallık anlaşmasız bir şekilde AB'den ayrılacak ki bunun ekonomik bedelinin ağır olacağı tahmin ediliyor.

Eğer anlaşmasız ayrılık reddedilirse, Perşembe günü de Brexit'i erteleme oylaması yapılacak. Erteleme reddedilirse, anlaşmasız ayrılık seçeneği uygulanacak. Kabul edilirse, Birleşik Krallık ile AB arasında Brexit'in ertelenmesi görüşmeleri başlayabilir. Normal koşullarda Birleşik Krallık'ın 29 Mart'ta AB'den resmen ayrılması planlanıyor.

May: Esefle karşıladım

Anlaşmanın parlamento tarafından kabul edilmesi için çaba sarf eden Başbakan Theresa May, milletvekillerinin kararının ardından yaptığı konuşmada, sonucu "esefle karşıladığını" söyledi. May, "Reddedilen anlaşma müzakereye vardığımız en uygun anlaşmaydı. Referandum sonucunu uygulamaya koymakta halen istekliyim" diye konuştu. May, anlaşmasız ayrılığın Britanya'nın sorunlarını çözmeyeceğini bir kez daha vurguladı.

AB ile son dakikada anlaşması

Başbakan Theresa May, Pazartesi günü AB yetkilileriyle yaptığı yoğun görüşmeler sonucunda, içerdiği "tedbir maddesi" nedeniyle itirazlara neden olan anlaşmanın metnini değiştirmeyi başaramamış, ancak maddenin kullanım koşullarına "açıklık getiren" bir ortak belge üzerinde Brüksel ile uzlaşma sağlamıştı.

Kritik oylama öncesi, yapılan değişiklik ile ilgili parlamentoda tavsiye niteliğinde bir konuşma yapan

Hukuk İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Geoffrey Cox, riskler azalsa da tedbir maddesinin halen Birleşik Krallık'ı AB'nin kurallarına tabi tutma ihtimalinin sürdüğünü dile getirdi. Tedbir maddesinin ilk halinde olduğu gibi İngiltere'ye tek taraflı olarak bu maddenin yükümlülüklerinden ayrılma hakkı vermediğini belirten Cox'un görüşü, anlaşmayı parlamentoya kabul ettirmeye çalışan May hükümetini zor durumda bırakabilir. Cox, Birleşik Krallık'ın egemen bir devlet olarak herhangi bir anlaşmadan tek taraflı olarak ayrılma hakkı olmasını gerektiğini de vurguladı.

Hükümet ortağı olan Kuzey İrlanda'daki Demokratik Birlik Partisi (DUP), oylama öncesi anlaşmaya karşı oy kullanacaklarını açıkladı. May'in lideri olduğu Muhafazakar Parti içerisindeki Avrupa Araştırma Grubu (ERG) da anlaşmayı reddedeceklerini ilan etti.

Tedbir maddesine hakemlik formülü

May'in Pazartesi günü Strasbourg'da Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker ile açıkladığı ortak belgeye göre taraflardan herhangi birinin tedbir maddesinin getirdiği düzenlemeyi kötüye kullanması durumunda, Brexit anlaşmasının metninde tarif edilen hakemlik mekanizmasına başvurulabilecek. Bu mekanizmanın kullanılması durumunda taraflardan biri tedbir maddesini askıya alabilecek.

Brexit anlaşması, tartışmalı konularda hakemlik için beş kişilik heyetin kurulmasını öngörüyor ancak anlaşmaya göre AB hukukunu ilgilendiren konularda son söz hakkı Avrupa Adalet Divanına veriliyor.

May, anlaşmaya varılan belgeyle tedbir maddesine yasal bağlayıcılık geldiğini savunuyor ve Brexit koşullarına karşı çıkan milletvekillerinin endişelerinin azalmasını umuyor. Ancak maddeye karşı çıkanlar bu yeni belgenin herhangi bir yenilik getirmediğini, sadece anlaşma metninin bir yorumu olduğunu belirtiyor.

Tedbir maddesi nedir, neden tartışılıyor?

Tedbir maddesi, Birleşik Krallık'ın parçası Kuzey İrlanda ile AB üyesi İrlanda Cumhuriyeti arasında, AB'den ayrılığın gerçekleşmesinin ardından fiziki sınır girmesini engellemek için düzenlenmişti.

Söz konusu madde, Birleşik Krallık'ın AB ile kapsamlı ticaret anlaşması imzalayana dek Gümrük Birliği içinde kalmasını, Kuzey İrlanda'nın da bir dizi AB kuralına tabi olmasını öngörüyor.

Sert Brexit yanlıları anlaşmayla Birleşik Krallık'ın AB'nin uydu devletine dönüşeceğini ve Kuzey İrlanda'nın da ülkeden kademeli kopacağını savunuyor. Brexit'e karşı çıkanlar, AB'nin tedbir maddesinin kaldırılmasını engelleyerek Birleşik Krallık'ı Gümrük Birliği içinde mahsur bırakacağını iddia ediyor.

rtr,dpa/GY,EC

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: